

Předběžná opatření v civilním řízení sporném

Abstrakt

Předběžná opatření slouží k zajištění soudní ochrany subjektivních práv toho, kdo se domáhá jejich nařízení do té doby, než o těchto právech bude moci být meritorně rozhodnuto, nebo než se stanou vykonatelnými. Jedná se pouze o dočasné opatření a jeho trvání je podmíněno následným zahájením řízení ve věci samé. O návrhu na předběžné opatření musí být rozhodnuto rychle a pokud možno bez vědomí druhé strany, aby si předběžné opatření zachovalo svou překvapivost, jinak hrozí, že účel předběžného opatření bude zmařen. Z tohoto důvodu má navrhovatel v řízení o předběžném opatření určité procesní výhody. Plně se zde tedy neuplatní zásada rovnosti účastníků, což je odůvodněno specifickým charakterem předběžných opatření a jejich dočasností. Na ochranu účastníka, proti kterému předběžné opatření směřuje naopak slouží instituty jistoty, doplatku jistoty a odpovědnosti navrhovatele za škodu vzniklou v souvislosti s předběžným opatřením. Rovnost postavení účastníků je významně narušena zejména v první fázi řízení, kdy o návrhu rozhoduje soud prvního stupně, neboť této fáze řízení se účastník, proti kterému návrh směřuje, v podstatě neúčastní. Současná právní úprava obecných předběžných opatření se nachází v zákoně č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, přičemž po roce 1989 došlo k jejím mnohým změnám, mezi které patří i opětovné zavedení jistoty skládané navrhovatelem současně s podáním návrhu na předběžné opatření. Přijetím zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, se zvláštní předběžná opatření na ochranu ve věcech domácího násilí a ve věcech péče soudu o nezletilé vyčlenila z obecné úpravy a nyní jsou upravena v tomto zákoně. Vlivem historického vývoje předběžných opatření je současná právní úprava neúplná a neřeší některé podstatné otázky, což ponechává soudní praxi, kde se hraje nezastupitelnou roli judikatura Ústavního soudu.

Klíčová slova: předběžná opatření, sporné řízení, zásada rovnosti účastníků